

Советск Союзин Коммунистическ партин Центральн Комитетин Пленумин туск З А Н Ъ Г Л Г Ч С О Н Ъ С Х В Р

Эн джилин июнь сарин 22-с авн 29 күртл Советск Союзин Коммунистическ партин Центральн Комитетин Пленум бола.
Пленум деер Маленков Г.М., Каганович Л.М., Молотов В.М. гурвна антипартийн багин туск төр холгъдж күүндв.

Күүндвр кесн төринь тускар Пленум шиидвр кев, тернь эндр барлгддж баян.
Пленум, Маленков Г.М., Каганович Л.М., Молотов В.М. гурвиг КПСС-н ЦК-н Президиумин чледин тоогъас гаргъв, дакад ЦК-н чледи тоогъас бас гаргъв; үр Шепиловиг КПСС-н ЦК-н сеглätрин үүлэснь буулгъад, ЦК-н Президиумин чледин кандидатмудин тоогъас болн ЦК-н чледин тоогъас гаргъв.

КПСС-н ЦК-н Президиумиг Пленум иим улсар сунгъгъв: Президиумин члед: үүрмүд Аристов А.Б., Беляев Н.И., Брежнев Л.И., Булганин Н.А., Ворошилов К.Е., Жуков Г.К., Игнатов Н.Г., Кириченко А.И., Козлов Ф.Р., Куусинен О.В., Микоян А.И., Суслов М.А., Фурцева Е.А., Хрущев Н.С., Шверник Н.М.

Президиумин чледин кандидатст: үүрмүд Мухитдинов Н.А., Поспелов П.Н., Коротченко Д.С., Калнберзин Я.Э., Кириленко А.П., Косыгин А.Н., Мазуров К.Т., Мжаванадзе В.П., Первухин М.Г.
Пленум КПСС-н ЦК-н сеглätр болгъдж үр О. В. Куусинениг сунгъгъад, секретариатин тоог күүндв.

Маленков Г. М., Каганович Л.М., Молотов В.М. гурвна, антипартийн багин тускар КПСС-н ЦК-н Пленумин тогтавр

КПСС-н Центральн Комитетин Пленум 1957 джилин июнь сарин 22-с авн 29 күртл болсн заседаньс дееран, КПСС-н ЦК-н Президиумин дотр бүрдсн Маленков, Каганович, Молотов гурвна антипартийн багин туск төр халла.

Мана партъ Центральн Комитетин гардврт, цуг келн-ämtн дбньгяр тулур кегъад, XX-ч хургин тууджлгч шиидврмудиг күүндврн тблэ мангъс ик кбдлмш кегъад, келн-ämtн эдл-ахуг цааранднь улм бсгх-ббдлүлх болн советск олн келн-ämtн эдл-уш. умсх-зүүх, баясн байдл тасрха уга ббдлүлгдх, партин дотадк байдлин ленинск кемджг хяру босгъ-хнин тблэ, революционн зань эвдснэ уршигг уурулхин кергт, партъ олн-ämtн хойран хоорндк залгъада улм брджүлхин тблэ, советск социалистическ демократиг брджүлхин тблэ, советск олн-келн-ämtн ни-энък байдлиг улм батлхин тблэ, национальн политикиг чикяр кедж эдлхин тблэ, зугар газдин политикин халхар болхла—орн-нутгудин хоорндк цүүгтг амрүлүлж, зүүцнъгъу-ни байдлиг батлхин тблэ ноолддж йовх цагт; нег улу эл хамг халхар үзмджтэ күцанъгъу төрмүд кегдлж олснэ советск туск болвас меджж орксн цагт, минь эн цагла Маленков, Каганович, Молотов гурвна антипартийн баг партин йовгч гол татасиг бурушадж, бмнэснь босв.

КПСС-н ЦК-н Пленум деер сунгъгдсн партин органсин гардачирин зарминь сблэд, партин йовгч политическ гол татасиг хуврүлхәр седэд, эн баг тер санагъан антипартийн, фракционн эв-артгар күүндвр зүткдж йовсн байдж.

Учр уга деерас эн гарч баях йовдл биш. Сүл 3—4 джилмудин эргид мана партъ негдән тохдж зүткдж, күмни эрксини уршгар гарсн әндүсиг, дуту-дүндсиг чиклхин тблэ ноолдад, дакад нарт делкә деер болн орн-нутг дотран марксизм-ленинизмг шуудж-шалгачирин бмнэс босдж күүндвр ноолда кедж йовтл, келн-ämtн туск ленинск политикиг

урднь буругъяр эдлдж йовсн учрар гарсн хаджгърмудиг чикләд, партъ ик гидг кбдлмш кедж йовх цагт, эн ода,—цай-гдәд баярн-баргдсн антипартийн багт орлачнр ил-далд угагъяр харшлхар эн КПСС-н XX-ч хургин збшәрсн кергт оньдин саалтг болад йовчхадг билә.

Эн баг, унарнь келхд, онь-гдан-оньгдан социальн системтә орн-нутгудин хоорндк төвкнүн зерглдж-бәйлгәнә туск Ленинә заавриг күүндвр, келн-ämtни хоорндк цүүгтг амрүлүлх болн СССР-н болн орчлн-делкән ордул хоорнд таарта-ни байдл тогтахд харшлхар седлә.

Культурин тосхлтин, эдл-ахун болн йосна халхар, союзн респуб-ликсин эб-йос уудулхиг буру гидж, тер мет эн кергүдиг күү-цәнн тблэ бәйрн газрин Советмудин мелдин-чинринь кучлхиг эдн бурушав. Антипартийн баг тер хамгар мана орн-нутгин цуг олн келн-ämtн дунд ленинск энък-ни байдлиг цааранднь улм батлхиг тетгъяр партин шундж шулу-гъяр күүндвр йовсн келн-ämt-син республикәр культуриин болн эдл-ахун бслтиг хурдар күүндлгдл харшлв. Бюрократизм-лә ноолдана тускар партин келжәх төрмүдиг антипартийн баг мел эс мелсн дееран, зуг-ташр деернь тер төрмүдиг күү-цәхд саалтг болдг билә. Орн-нутгин үлэгдж бсән аппарат хасхд эн баг бас саалтг болдг билә. Цуг эн хамг төрмүдәр босдж, партин демократическ централизмн тускар күүндвр ленинск заавриг тедн бурушав.

Цуг мана партъ болн олн-келн-ämtн збшәрсн, эдл-ахун райодар Совнархозмуд тогта-лгъа, промышленностин залл-гъиг оньгдарулдж шинәр зал-лдг кехд эн баг збрц удан са-алтг болад, иим чинртә төрмү-диг эдн күүндгннь таслхар сед-цхәлә. Социалистическ промыш-ленностин бслт кемдән уга ик күүндгтә болн күнд индуст-рин ийлгән бслт дахдж хур-дар улм цааран бсдж йовх цагт—промышленностин залл-гъиг болгә цагин байдләлә ни-ицәтәгъяр, Советск индустриг

улм күчтәгъяр ббдлүлхинь тетггч дала ик резерв сөйгч шин, бмнәксн улм сән янәс олдг авх кергтә болв бидн. Терүг эдн медхәр седсн уга. Эн баг дегд ик холд одсн бәйдж. Тернь альдас үзгднә гихлә, эн деер келгдсн төрмүдиг олн-ämt-тин холгәд-күүндәд збшәрдж орксн хббн, СССР-н Деел Советин Сессәр батрдсн йосн болад гарч одсн ард бийдн, промышленностин заллгъиг оньгдаруллгъиг бурушадж ноолдагъан улм утхдж йовла.

Селәнә эдл-ахун туск төр-мүдәр кегдх цагнь болчксн шин үүлдврмүдиг, эн багт орлачнр эс меджхән ил-гдк үзүлв. Селәнә эдл-ахун эдл-уушин гарциг икдүләд, колхозн крестьянстин олвр-зббврин урмдинь күчлх эрки кергиг эдн медхәр седдж бсн уга. Колхозмудар баясн ху-учн, бюрократическ зуралгъ-на диг-дараг уруулдж, кол-хозмудин седвәрт сулхдвр бгч, шин зуралгъна диг-дара авл-гсн саягән үзүлчксн цагт, эдн энүг бурушадж йовчхала.

Колхозмудин өрк-бүләс эрк-биш авдгд, селәнә эдл-аху-гъяс гардг эдл-уушиг бгдгнн эн джилин хуучар уруулдж болм цагнь ил ирдж орксиг эдн меджж чадж баяхш—тернь олн-ämtнә зовльн-джир-гәләс теднә дегд икәр холдждг олснә уршг. Советск орн-нут-гин кесг сай күч-кблсчрин байдл-джиргәд ик чинртә керг күүндгдг учрнь—колхоз-мудар олн-дундин мал бсглгән икәр бсәнә болн совхозмуд бсдж-бргджснә учр. Кегдх цагнь ирдж орксн эн төрт дбнь-нөкд болхин ормд, антипартийн багт орлачнр түүг бурушадж босцхав.

Амн болгәнә тоод кергтә уснә, тосна, махна гарцар бдрхн джилмудин эргид США-г күцхмин гисн—партин дуудвриг цуг колхозмударн, областьсәрн, республикәрн збшәрдж дбньнә бәлт, эдн юкни-тблә келжәхинь эс мед-жсн ноолда кедж, энүг буру-шав. Эн антипартийн багт орлачнр, днр-бргн олн-ämtнә зовльн-джиргәлин төбриг чртан эс авдг, нойрхг халә-

цән үзүлсн дееран, социали-стическ эдл-ахуд баях дала ик чидмгә-чадмгә чинрт болн уснә, махна гарциг хур-дар бргхин тблэ боссн цуг келн-ämtнә ноолданд эс итк-сән терүгәрн үзүлв.

Мана орн-нутгин эдл-ахуд элдв ик чинрән бсн, 35 сай гектар эмгг газр босхдж хә-гълдж эдлг болх эрки кер-гиг, антипартийн багт орчү үр Молотов эс меджж чадсн дееран, изнъ-татнъ гисн ху-учна халәцәрн эн шин төрин күүндг саалтг болдж йовна.

Центральн Комитет болн цуг мана партъ күмни эрки-ләс көлгәстә гарсн буру йов-длмудиг уурулхин тблэ, рево-люционн зань эвдәд йовсн нег цагт гарсн уршигг чикл-хин тблэ болн тиним йовдлмуд хббнн дакдә гардо болдгар кедж йовх кергүдин бмнәс босдж ноолдж Маленков, Ка-ганович, Молотов гурвн ик гидгяр харшлдж йовчхала.

Мана төрскнә көдлмшчнр, колхозникуд, бмәрән зүтксн, нертә сәяхн багъчуд, инже-нерн-техническ болн гүн но-мин халхар көдлгд амтлс, би-чәчнр болн цуг интелгенц, хбрлгч хургин шиидврмүдин утх-үндснәсн авч партин гар-гъсн чинртә төрмүдиг нег дуугъяр дбньндж, цуг мана орн-нутгин олн-келн-ämtнә бахтдж гүдждрәд, тер ик эрки чинртә төрмүдиг күүндн күү-дәхәр шундж йовх цагт, мана орн-нутгин олн-ämtн алдршн ббдлгъ болн шин творческ чидлин кем үзджәх цагт,—пар-тин бмнәс боссн эн цбн улс, олн-ämtни бахмджтагъяр твор-ческ уралан йовлгәнәс хосрдж-тангъх дүлә болдж ард үлдц-хәдг. Газдин политикин хал-хар эн баг, тедн дотрас нег улу давдж ийлгәрсн үр Моло-тов, хуучн халәц бәрәд, орч-нъгнин ни-төвкнүниг батлх, олн-келн-ämtни хоорнд бос-дjax хату цүүгә амрүлүлх—шин ик чинртә төрлүдт хар-шт болд йовчхав. Үр Моло-тов кесг цагин кемдәнд га-задин керг-төрин министр болдж көдлджәгәд, СССР Югослав хойран хооринд бә-әдлг министрствиннь халхар

ясрулх аргъ хаях биш, нам ол дакдж Югослава эвнъгъу сән баяхәр мана ЦК-н Президиум гаргъсн шиидврмүдин бмнәс босдг билә. Югославин төрәр үр Молотовин гаргъсн буру халәциг—Советск госу-дарствин болн социалистическ лагерин седкәлә ирлджәхш, Ленинә зааврин утхла харгъл-дjaxш—гидж 1955 джилн июль сарла болсн ЦК-н Пленум нег дуугъяр задж-засла.

Австрла госуларствени боо-ца келгәнд болн Европин тал-дундн баях тер госуларствла эргилгән ясрулх кергт үр Молотов саалтг болла. Нарт делкән орн-нутгуд дунд баях ни уга йовдлг цуцлх Австр-ла бооца келгән ах чинртә баясн мбн. Дальн Востокд делкән орн-нутгуд дунд баях ни уга йовдлг сүлдк кергт тингх ик нилчтә баясн, Японә орла эргилгә дилгәлж ясрах төбриг тер бас бурушав. Одгә цагин байдл дән болхиг бок-рдж болхин тускар, йлг нег ордулт олн-зүсн хаалгъар со-циализмүр ордж болх аргъ баяхнин тускар, газдин орду-лин прогрессивн партьсла КПСС ниницнъгъу бәйлгъиг эрк биш чангъяхин тускар мана партин шииджж гаргъсн батта чик зааврмуд хаджилг-хәр тер босв.

Олн әмтн аямшг уга баях болн төвкнүн бәйлгъ харсх кергт эрк биш туста Советск правительствин шин ишкдиг хаджилгәхәр кесг саадж үр Молотов босв. Үлгүринь кел-хд, СССР-н толгәлгч үүлдә-чнр болн наадк орн-нутгудин госуларствени үүлдәчнр хоор-нидан бийәрн эргидж нуурин тангъгәрг боллггин тер буру-шав, тер төр, хоорндан ни-ицнъгъу бәйлгъ күүчхин туст болн делкән эргидгә ясрахин тбләд эрк биш кергтә баясн мбн.

Кесг йовдл тер төрмүдәр ухалсн үр Молотовин халәциг үр Каганович харсдг, нам олн саамд үр Маленков харсдг баясн мбн. Центральн Коми-тетин Президиум болн Цент-ральн Комитет бүклдән цухлт угагъяр тедниг чиклв, теднә

(Чингчнь 2-ч халха).

Маленков Г. М., Каганович Л. М., Молотов В. М. гурвна антипартийн багин тускар

К П С С-н Ц К-н П л е н у м и н т о г т а в р

(Чилгчнь. Эклцнь 1-4 халхд).

хаджгърин өмнäs ноолдв, эврä гаргъсн хаджгър йовдласн уха авцхах, түүгән харсдж зүткхн уга, партин толгъалгч коллективлэ цугталань нег ишкдлär йовх гидж тоолв. Болв тедн эврä хаджгър, ленинск биш хäläцән бäräd бääв.

Партин хаалгъас хаджисн уурмуд Маленковин, Кагановичин болн Молотовин хäläцн улднь бääх учр-йовдлн, тедн хуучн тоолвр болн авцд кел бärгддж бääсн, ода чигн бääггән учр, партин болн орн-нутгин джиргълäs салсна учр, шин йовдлг, шин уулдвриг тедн үздж бääцхэхш, консерватизм гаргългн. Социалистическ лагерт бүкдн туста, советск обществин делгрлгнд туста болдж гарчах болн джиргъл бийнй үүдäджä тоотиг бурушадж, коммунизмд күрлгнä джисänd тлм уга, хуучллад мартгдсн кöдлшин авц-янз хойриг тедн цухлт угагъар бärлгнä учр.

Дотрин политикин тöрмүдär чигн, тер мет газадн политикин тöрмүдär чигн тедн сектантс болн догматикс болцхав, марксизм-ленинизмд äмн-джиргъл уга номнлгнй хäläц гаргъцхав. Öдгä цагин уулдврт марксизм-ленинизмн сургъмджин джиргълтä бääдл, коммунизмин тöлä ноолдлгн партин ХХ-ч хургин шиидврмүд күцäдж делгрүүлгн болдж бääхиг тедн меддж чадш уга болцхав, тöвкнүн зергддж бääлгнä политикиг зүткдж делгрүүлхär, олн-келн äмтс

иньг-амрг бääлгнä тöлä ноолдлгъар, социалистическ лагериг делгү кевär батлх политикär, промышленность гардлгъ ясруллгъар селәнä эдл-ах-уг äлк-нег халхарнй öддлүүлхн тöлä ноолдлгнд, эдл-уш, умсх-зүүх элвджэхин тöлä, бääх гермүд госхлгь öргдүүлхн-тöлä, союзн республиксин зöв йос уудулхин тöлä, келн-äмтнä культур цецглэхин тöлä, олн улсин урмд-шунлтиг кемджән угагъар делгрүүлхн тöлä кегдсн шиидврмүд күцäхиг тедн меддж чадш уга болцхав.

Партин ХХ-ч хургин шиидврмүдиг таслт уга батар күцäджэх ЦК-н Президиумд, теднä хаджгъарар үг келлгн болн уулдвр келгн даньгин хärү цоклгь авч бääхиг медч-кäd, уурмүд Молотов, Каганович, Маленков—эдн партин гардврин öмнäs баглрад ноолдлгнä хаалгъд орцхав. Хоорндан антипартийн күцлгäгъар урдаснь үгән негдүлдж авч-кад, партин политик оньгдарулх уха зүүгяд, партин ХХ-ч хургин шиидврär бурушагдсн гардлгнä хаджгър авцур партиг хärү орулхар эдн седцхäv. Эдн хов цацж цуугä татлгнä кемäцд орцхав, Центральн Комитетин öмнäs нуучинар үгән негдүлцхäv. ЦК-н Пленум деер илткгдсн йовдлмуд, уурмүд Маленков, Каганович, Молотов болн теднлä ханьцсн үр Шепилов фракционн ноолдана хаалгъд орад, партин Устав эвд-

сиг болн „партин ни-негнä тускар“ ленинä заасн, партин Х-ч хургин шиидвр эвдсиг узулджәнä, түүнд иигдж келгднä:

„Партин дотр-дунд болн советск äлк-нег кöдлмшт чаньгъ дисциплин бärдж делгрүүлхн эркд болн äлк нег фракционн йовдлг уурахд агъу-ик ни-негн болхиг тегтхд, кемр дисциплин эвдгдсн цагт, фракционн йовдл уудхлä, эс гихлä гархла, партийн ямаран болв чигн засгла харгъулхиг, нам партаснь чигн гаргъхиг, ЦК-н чледин тускар болхла, тедниг кандидат кехиг, нам берк засг кедж, партаснь гаргъхиг Центральн Комитетд хург ишлвр öгчәнä. ЦК-н члעדүдиг, ЦК-н кандидатсиг болн Контрольн Комиссин чледиг тиим берк засгла харгъулх иштä ууднь, ЦК-н кандидатсиг цугинь үрсн болн Контрольн Комиссин чледиг цугинь үрсн ЦК-н Пленум дуудлгн болх йоста мөн. Кемр партин цань уга нилчтä гардачирин олна тиим хургин гурвна кесн хойр хувнй зöвшäräd, ЦК-н члениг кандидатд гаргъхиг, эс гихлä партаснь гаргъхиг эрк биш кергтäd тоолхла, тер цагт эн тöр бачм цаг зуур кегдх зöвтä мөн“.

Центральн Комитетд болн партин цуг организацсд партин ни-негн болхиг цуцрт угагъар батлхиг, фракцин болн баглрлгнä äлк-нег дүрстä йовдлмудт таслгч чаньгъ

цоклгъ öгхиг, кöдлмшч классин авангард—Коммунистическ партин ни-негн болдг нилч уулдвр хойриг цутхлнй делгрүлдж, ни-ницнъгъу лавта сән кöдлмш тегтхиг ленинск шиидвр даалгъдж неклä.

Антипартийн багиг ни-негн ухагъар закрсн ЦК-н цуг чледин болн ЦК-н членä цуг кандидатсн, Центральн Ревизионн Комиссин чледин күчтä мөнхк ни-негнй болн батинй ЦК-н Пленум агъу-ик бахтагъар темдгддж бääнä. Тер багиг татх нег чигн күн, ЦК-н Пленумин тоод уга болдж гарв.

ЦК-н Пленумин члед ни-негн кевär босдж, тер багин чледиг ЦК-с гаргъх, дакад партäs гаргъхиг неххлä, багин антипартийн уулдвриг ЦК-н Пленум ни-негнär зарлгнä нүүрт тусхларн, тедн урдаснь үгән негдхсн, гемән медв, антипартийн хорлтта уулдврмүд кесән медцхäv, партин шиидвр күцэх үгән öгцхäv.

Деер келгдсн тоотас иштäгъär болн ленинск ни-негиг делгү батлгнä нилчär гардвр кедж, КПСС-н ЦК-н Пленум тогтадж бääнä:

Центральн Комитетин чледүд цугъар, Центральн Комитетин членä кандидатс, Центральн Ревизионн Комиссин чледүд цугъар, негхн үр Молотовин гар öрглгн угагъар-нег дуугъар 1957 джилин юнинн 29-д тогтавр батлдж авгдв.

1. Мана партин ленинск принциплэ ницшго, Маленковин, Кагановичин, Молотовин болн теднлä ханьцсн Шепиловин антипартийн багин фракционн уулдвриг закрхмн.

2. ЦК-н Президиумин чледин тоогъас болн ЦК-н тоогъас уурмүд Маленковиг, Кагановичиг болн Молотовиг гаргъхмн; КПСС-н ЦК-н сеглätрин уулäс гаргъад, ЦК-н Президиумин членä кандидатин болн ЦК-н членä тоогъас үр Шепиловиг гаргъхмн.

* * *

Антипартийн багд орлгч, уурмүд Маленковин, Кагановичин, Молотовин фракционн уулдвриг партин Центральн Комитет ни-негн кевär зарлгн мана ленинск партин зергләнä ни-негниг цааранднй батлхд нöкд болв, түүнä гардвр батрав, партин генеральн хаалгнй тöлä ноолдлгнä кергиг батлв.

Марксизм-ленинизмн дилгдшго туг дор эврä зерглэгъән улм батлдж негдхиг, коммунизм тосхлгнä тöриг сäänär күцэхд эврä күчн-чидлән öгтхä гидж коммунистриг цугъарагнй партин Центральн Комитет дуудджана.